

Mastergrad i arabisk

HF2018: Høring om Styringsgruppens anbefalinger til ny studieprogramportefølje ved HF

Styringsgruppen foreslår bachelorprogram i arabisk språk som skal ha plass til dobbel spesialisering i hhv. historie og arabisk for de som ønsker å kvalifisere seg til master i historie. Det legges til rette for at studentene kan velge spesialisering i Midtøstens historie gjennom å ta valgfrie emner.

Master i arabisk anbefales lagt ned av ressursmessige hensyn. Språklig retning skal kunne gå videre på master ved HF/UiO. Historisk retning kan søke opptak til master i historie ved HF/UiB.

Arabisk og Midtøstenhistorie hører sammen og har samarbeidet på både master- og bachelornivå. Opp gjennom årene har arabiskfaget også samarbeidet på masternivå med mange andre fag på AHKR, SV-fakultetet, NHH og UiO. Dette var mulig fordi studentene våre jobbet hardt mot en master som mål, og fikk kvalifisert hjelp med det språket de brukte som verktøy i studiene sine. Hvis studenter i arabisk ønsker å fortsette med master i historie eller annet, blir dette vanskelig for dem med det språknivået de vil ha oppnådd kun ved å ta bachelorgrad. Nivået i språket som oppnås fra null til bachelor er som oftest ikke nok for å lese originale kilder på arabisk i forskningsøyemed. Gitt hvor viktig en dypgående forståelse av Midtøstens kultur i Vesten er i dag, vil nedleggelsen av språkdelen i masterstudiet dermed føre til stor kunnskapsmangel, og bety at viktige avgjørelser blir tatt uten tilstrekkelig bakgrunn. Dette blir sikkert resultatet hvis flere av studentene blir tvunget til å bytte universitet for å oppnå et akseptabelt språklig nivå. Når staben her allerede inkluderer kvalifiserte forskningsveiledere, er det unødvendig for studenter å måtte skifte universitet fordi deres nåværende universitet ikke tilbyr mastergraden noen vil ha.

Mastergrad i arabisk

HF2018: Høring om Styringsgruppens anbefalinger til ny studieprogramportefølje ved HF

Master i arabisk anbefales lagt ned av ressursmessige hensyn. Språklig retning skal kunne gå videre på master ved HF/UiO. Historisk retning kan søke opptak til master i historie ved HF/UiB.

Ett slikt forslag om å nedlegge master i arabiske språk fremstår som lite strategisk i forhold til det enorme behovet i Norge og generelt i dag. I stedet for å spare ressurser og prioritere annet burde UIB som er en viktig og høyt respektert institusjon prioritere det arabiske språk og prioritere å investere mer ressurser i det arabiske faget i stedet for å spare ressurser. Behovet for kvalifiserte fagpersoner i det arabiske språk og kultur har aldri vært like stort som i dag.

Videre så er det viktig å understreke at studenter som har fullført en bachelor i arabisk ikke er klare for å velge master i historie, religion, litteratur osv. fordi kunnskapen og kompetansen studentene bærer med seg fra en bachelor ikke er nok. Etter å ha fullført en master i arabisk derimot vil studenten være i stand til å lese, forstå og oversette primær kilder og originale arabiske tekster. En master i arabisk er essensielt for at studenten skal få god, dyp og omfattende kompetanse i det arabiske språk og kultur.

I dagens situasjon spiller det arabiske språk og en riktig forståelse av Islam en sentral og viktig rolle, behovet for individer med god kunnskap øker stadig, slik god og tilstrekkelig kunnskap vil en student oppnå etter bachelor og master i arabisk språk.

Åse Johnsen

From: Dagmar Haumann
Sent: 2. november 2016 14:04
To: Åse Johnsen
Cc: Hanne Svanholm Misje
Subject: tilbakemelding fra engelskseksjon om Styringsgruppens anbefalinger

Hei Åse,

Her kommer en liten tilbakemelding fra engelskseksjon om Styringsgruppens anbefalinger som kan tas opp på møtet i morgen.

The recommendation from the Styringsgruppe for HF2018 we received 21 October now collapses the English Program into a proposed European Languages and Literatures Program. Such has not been the case in earlier drafts of the reorganization following HF2018, and the English section finds the most recent suggestion rather problematic. We feel that, should we become a part of a European literatures and languages program, many aspects of what the literature part of our program in fact stands for will become invisible and irrelevant. To faculty and students in for instance American Literature and to some extent Postcolonial studies, the European program makes little sense.

The English Program consequently proposes that English is left out of the program reorganization, as has been an option all along, and remains as is. Staying out of "programming" should have no consequences in terms of the changes the English Program already has proposed, and presumably will not weaken the cost saving measures in the Department as a whole.

1. Jeg har påpekt allerede at formuleringen "Engelsk etablerer 10 stp. fellesemne i enten litteratur eller lingvistikk i samarbeid med LLE" (se side 14) er uheldig. Vi skal jo etablere et fellesemne per disiplin. Jeg leser "enten ... eller" slik at studenten velger om hun/han vil spesialisere seg i lingvistikk eller litteratur og så velger sitt fellesemne. I hvert fall har jeg innkalt et møte med lingvister fra både IF og LLE hvor vi skal planlegge de forskjellige opplegg, dvs. import av 10 eller 15 stp.

2. Jeg synes vi burde ha litt mer fleksibilitet i studieplanene våre på MA nivå når det gjelder import/eksport av stp. Dersom det tilbys et MA emne med fokus på teori mer enn på objektspråk (f.eks. grammatikkteorier, sociolingvistikk) så burde studentene ha mulighet til å ta et slikt kurs. En slik praksis forutsetter en slags forhåndsgodkjenning fra studieprogram studenten er immatrikulert i. Det kan godt være at et slikt opplegg er interessant bare for engelsk og norsk, men likevel.

Jeg kan ikke uttale meg om litteratur, men det skulle være mulig for litt å tenke i denne retningen og.

Hilsen

dagmar

Notat etter møte med Helge og Margery om HF2018, 24. oktober 2016

Styringsgruppen for HF2018 har forkastet skissen til studieprogram som var foreslått for bachelor i europeiske språk og litteraturer. Gruppens foreslår i stedet følgende fellesemner:

Et fellesemne i europeisk historie og/eller kultur på 10 stp i spesialiseringen på 100-nivå. Emnet utvikles internt ved IF eller leveres i samarbeid med AHKR.

For de samme fagene opprettes et obligatorisk fellesemne (5 stp) i litteraturteori på 200-nivå. Emnet utvikles internt ved IF eller leveres i samarbeid med litteraturvitenskap ved LLE.

Bachelor i europeiske språk og litteraturer Studieretninger: tysk, fransk, italiensk og russisk				
1	Høst	Ex.phil	Ex.fac	Introduksjonsemne
2	Vår	20 sp (100-nivå)		10 sp fellesemne (100-nivå)
3	Høst	30 sp (100nivå)		
4	Vår	30 sp (frie sp)		
5	Høst	30 sp (frie sp)		
6	Vår	25 sp (200-nivå)		5 sp (200-nivå)

Gult = spesialisering

Grønt =frie studiepoeng

Grått = ex.phil og ex.fac.

Rødt = Fellesemner

For franskfaget sin del kan slike fellesemner integreres på følgende måte:

Bachelor i europeiske språk og litteraturer Studieretning: fransk				
1	Høst	Ex.phil	Ex.fac	Introduksjonsemne – FRAN100
2	Vår	10 sp fransk litteratur (100-nivå)	10 sp Fransk grammatikk og fonetikk (100-nivå)	10 sp fellesemne i europeisk historie(100-nivå)
3	Høst	10 stp fransk litteratur (100-nivå)	10 sp fransk grammatikk og oversettelse (100- nivå)	10 sp fransk historie og frankofoni (100-nivå)
4	Vår	30 sp (frie sp)		
5	Høst	30 sp (frie sp)		
6	Vår	15 sp fransk lingvistikk (200-nivå)	10 sp fransk litteratur (200-nivå)	5 sp fellesemne i litteratur (200- nivå)

Ulempen med denne løsningen er at den språkspesifikke undervisningen reduseres vesentlig, særlig på 100-nivå. Imidlertid er den faglig sett mindre problematisk, fordi undervisningen i moderne europeisk historie ved AHKR i stor grad omhandler Frankrikes rolle i Europa (revolusjonene i 1789, 1830 og 1848; Napoleon; krigen mot Preussen, kolonisering, verdenskrigene etc.). Fordelen med endringen er at vi blir kvitt hybridemnene på 100-nivå, og dermed får et mer oversiktlig studietilbud. En annen fordel er at litteraturundervisningen kan dra veksler på historiepensumet for å kontekstualisere litteraturen.

Et personlig innspill til høringsuttalelse om foreliggende forslag til nye studieprogrammer
fra Reidar Veland

4. november 2016

1. Bachelorstudiet

Faget italiensk er tenkt som del av "Bachelorprogram i europeiske språk og litteraturer". Fagene tysk, fransk, italiensk og russisk er samlet i programmets "A-variant". "B-varianten" utgjøres av engelsk samt spansk språk og latinamerikastudier. En slik strukturering av fagporteføljen er uoversiktlig og forvirrende. Den valgte terminologien er dessuten logisk inkohærent.

Engelsk og spansk språk og latinamerikastudier er begge store og robuste fremmedspråkfag som er tenkt videreført med egne ressurser, altså uten inkorporering av noe fellesemne. Dette må bety at disse to fagene i refleksjonsprosessen ikke har funnet noen faglig gevinst i bruk av fellesemner, og at de følgelig heller ikke har ytret noe ønske om å inkorporere slike. Engelsk og spansk språk og latinamerikastudier må med andre ord ha vurdert sitt undervisningsopplegg på bachelornivå som optimalt uten bruk av fellesemner.

Fagene i A-gruppen er alle tenkt nyorganisert gjennom et opplegg hvor 10 studiepoeng på 100-nivået og 5 studiepoeng på 200-nivået erstattes av fellesemner. Legger man til grunn den vurdering fagene engelsk og spansk språk og latinamerikastudier må ha foretatt, fremtrer et slikt opplegg allerede i utgangspunktet som lite ønskelig fra et faglig synspunkt.

Dersom en studieordning med inkorporerte fellesemner ikke er ideel for engelsk og spansk, er den enda mindre ideel for fransk, italiensk, russisk og tysk. Dette er fremmedspråk som ikke (lenger) står veldig sentralt i norsk skole. Det medfører at studentenes forkunnskaper i disse språkene jevnt over ikke er særlig gode. For italiensk og russisk dreier det seg oftest om studenter uten forkunnskaper i det hele tatt. Det sier seg da selv at språktilegnelsen må stå i fokus, ikke bare i det nye førstesemesteremnet på 10 studiepoeng (en dråpe i havet), men gjennom store deler av bachelorfaget. Studentene har med andre ord bruk for hver time de kan få med eksponering mot det fremmedspråket de har valgt.

Et bachelorstudium i disse språkfagene vil altså i praksis for en stor del bestå i å lære fremmedspråket godt. En slik målsetting kommer på ingen måte i konflikt med studiets mer akademiske målsettinger. All seriøs befatning med litteratur, kultur eller lingvistikk forutsetter gode språklige innsikter og en høy grad av språkferdighet. En så solid språklig basis som

mulig er også av avgjørende betydning for videre studier på masternivå, uansett hvilken disiplin studenten velger å spesialisere seg i.

Det kan ikke være tvil om at det nye studieopplegget vil svekke den akademiske og yrkesmessige bruksverdien av fremmedspråkene i gruppe A, som vil miste cirka 17 prosent – nesten en femtedel – av sin eksponeringsflate på bachelornivå.

Den foreslåtte reformen har vært begrunnet med behov for sparetiltak, men synes delvis også å ha blitt initiert av et ønske om mer flerfaglighet i humanistiske studier. Hittil i prosessen har ingen kunnet påvise hvilke konkrete økonomiske gevinster den planlagte nyordningen vil føre til. Og de som ønsker å flagge flerfaglighet, kan neppe ha reflektert over to fundamentale forhold: En meningsfull flerfaglighet må hvile på en allerede etablert, grunnleggende "faglighet". Fremmedspråkstudier på til sammen 90+ studiepoeng, slik dagens bachelorordning legger opp til, utgjør nettopp en slik basal faglighet. Dessuten er våre nåværende bachelorstudier i fremmedspråk allerede ekstremt flerfaglige ettersom de nevnte 90 studiepoeng må kombineres med like mange studiepoeng fra andre fag for å oppnå en bachelorgrad i "flaggfaget". Å være bachelor i italiensk vil altså i praksis si å ha studert, nesten i samme omfang, et annet fag som for eksempel nordisk, engelsk, arkeologi eller kunsthistorie.

Ingenting tyder på at den annonserte nyordningen er drevet frem av et ønske om å etterkomme et krav om fagblanding fra studentene. De observasjoner som foreligger, indikerer vel snarere at studentene vender seg bort fra uthulte fremmedspråkstudier av den typen som vi nå risikerer å få ved IF. I en tid med sviktende rekruttering til humanistiske fag generelt og til fremmedspråkstudier spesielt burde dette være et element å ta på største alvor.

En oppsummering: et fremmedspråkstudium i dagens verden er uten akademisk og yrkesmessig verdi dersom utviklingen av den språklige kompetansen ikke står i fokus i studiets første fase. Den foreslåtte reformpakken vil svekke denne komponenten i de fremmedspråkene som inngår i bachelormodellens A-variant. Omdømmemessig vil fransk-, italiensk-, russisk- og tyskstudier ved IF i løpet av kort tid få et B-stempel. Kan et kvalitetsuniversitet leve med det?

2. Masterstudiet

I den modellen som skisseres for de nye masterstudiene, vil italiensk, sammen med engelsk, russisk og tysk, inngå – som egen studieretning – i "Master i europeiske språk og litteraturer". De terminologiske problemene er de samme her som på bachelornivå.

I substans foreslås det at 15 studiepoeng skal ha form av et fellesemne. En slik ordning har alltid vært obligatorisk for masterstudiet i italiensk og er ikke kontroversiell. Det som imidlertid er mer problematisk, er at fellesemnet er tenkt plassert i studiets første semester (høst). Den ordning som italiensk i dag praktiserer, med to interne emner på til sammen 30 studiepoeng i høstsemesteret og plassering av et eksternt emne i andre semester (vår), er faglig sett langt å foretrekke. Dette er imidlertid et designproblem som bør kunne finne sin løsning.

Vedrørende HF2018: Høring om styringsgruppens anbefalinger til ny studieprogramportefølje ved HF

Vi har lest styringsgruppens anbefalinger til bachelorprogram i østasiatiske språk og kulturer med studieretningene japansk og kinesisk, og har følgende kommentarer:

- 1) Vi er tilfreds med at styringsgruppen har tatt hensyn til våre innspill så langt i prosessen når det gjelder bachelorprogram. Med hensyn til styringsgruppens kommentar om at studieretningene på sikt bør utarbeide fellesemner, vil vi igjen understreke at vi allerede har forsøkt et felles innføringsemne med kinesisk uten at dette ble noen suksess. Vi ser imidlertid for oss at et fellesemne kan være relevant å utvikle på masternivå.
- 2) Vi mener at styringsgruppen er for lite offensiv og fremtidsrettet når den ikke nevner opprettelse av masterprogram i japansk som en naturlig utvikling av faget. Vi har tidligere pekt på at bachelorprogrammet i japansk har gjennomgått en fortløpende, omfattende forandring siden høsten 2013. Fagmiljøets vurdering er at programmet som nå tilbys er kvalitativt forsvarlig. Studentene uttrykker også tilfredshet med programmet. Det neste naturlige trinnet må derfor være å utvikle et masterprogram. Dette er også i tråd med innholdet i utlysningen av nåværende fagkoordinators stilling, der det ble poengtert at vedkommende som ble tilsatt skulle være sentral i oppbyggingen av masterprogram ved faget. Den sentrale universitetsledelsens signaler om at samarbeidet med Japan skal intensiveres understreker at tiden nå er inne til å ta fatt på dette steget.

4. november 2016
Harry Solvang
Fagkoordinator japansk

Høringssvar fra russisk

Vi skulle selvsagt ønsket at vi ikke skulle trenge å kutte i undervisningstilbudet i russisk – det kommer til å gå utover kvaliteten. Vi er veldig redd for at dette ikke vil være et midlertidlig tiltak, men kan bli brukt som argument for at vi ikke trenger flere ressurser. Men vi har allerede kuttet mye og føler ikke at det er forsvarlig å fortsette med å kutte. Som jeg har skrevet til deg tidligere, så må det bli gjort veldig klart at man i forslaget har tatt allermest hensyn til det økonomiske og lettest gjennomførbare, og det faglige har vært svært underordnet: de som allerede er (for) små og sårbare nå og har kuttet mest på forhånd er de som skal kutte mest nå også. Det er lite framtidsrettet (f.eks. nedleggelsen av master i arabisk, nå som samfunnet har et større behov enn noen gang for spesialister med grundige kunnskaper i arabisk språk og kultur).

Vi vil også påpeke at vi er det eneste av de fire “fjerne fremmedspråkene” som er foreslått å måtte kutte fra 90 + 10 til 75 + 10 studiepoeng i spesialiseringa på bachelor. Russisk er nok enklere enn de tre andre arabisk, japansk og kinesisk, men derimot krever vi flere akademiske, ikke-språklige kunnskaper og ferdigheter. Det vil nok koste oss studenter, som generelt vil ha mest mulig spesialisering.

Men når det først skal kuttes, så mener vi at forslaget er det beste vi kunne fått, og går minst på bekostning av kvaliteten. 5 poeng i litteraturteori på 200-nivå har studentene godt av, og et 10-poengskurs i kultur kan også bli en vellykket endring, der studentene får sette Russland i kontekst. For å oppnå at det blir et relevant kurs ønsker vi at **dette emnet skal tilbys av IF** (evt. i samarbeid med AHKR) og at det skal bli **delvis fagspesifikt pensum**, og mulighet for studentene til å **skrive oppgave/gjøre eksamen i sitt eget fagfelt**, helst med veiledning av våre egne. Et slikt opplegg har eksistert tidligere (på europastudier) og har fungert bra. Forslaget om at det f.eks. kan bli emner som fransk 1700-tall, engelsk 1800-tall og russisk 1900-tall er lovende.

Forslaget om endringer i mastergraden er vi også fornøyd med (når det først skal kuttes), **så lenge den er midlertidig** (se lenger nede). Men en sak er viktig å få med: Både fellesemnet LITTHF og LINGMET plassert i 1. semester, mens det nå blir tilbudt i 2. semester. Vi har et sterkt ønske om at fellesemnene skal bli tilbudt i det andre semesteret, for at studentene våre skal kunne tilegne seg nødvendige basiskunnskaper først (studentene har veldig begrenset erfaring med språkvitenskap fra bachelorstudiene, og russiskkunnskapene må også forbedres). **Første semester helt uten russisk er umulig for oss å gå med på.**

Forslaget innebærer også at spesialiseringsemnene RUS304 i litteratur og RUS305 i språk, nå blir umulig å tilby, der de før kunne tilbys av og til, i alle fall som lesekurs (304) eller jeg hadde håpet å kunne tilby en gang når jeg ikke lenger er fagkoordinator (305). Når de er helt ute fra studieplanen,

blir sjansene for at jeg vil få en kollega i språkvitenskap ikke akkurat styrket, eller sjansene for at vi i det hele tatt vil få erstattet Lillian.

Vi ønsker selv å gå over til 10-poengsemner (f.eks. som i forslaget fra Ingunn i vedlegget; detaljene vil vi se på senere) og forslaget fra styringsgruppa passer fint inn der. Vi er selvsagt klar over at vi må organisere omleggingen slik at det ikke vil koste flere ressurser enn vi bruker nå.

	10 poeng	10 poeng	10 poeng	5 poeng
1. sem	Ex phil	Ex fac	Introkurs russ	
2. sem	Russisk grammatikk & oversettelse	Russisk kultur og litteratur & muntlig	Eur. historie (fellesemne)	
3. sem	Russisk grammatikk	Russisk kultur og litteratur	Russisk oversettelse og muntlig	
4. sem	Russisk språk (10 pt)	Russisk litteratur (10 pt)	Russisk muntlig (5 poeng)	Litt.teori (5 poeng) (fellesemne)
4. sem	Russisk språk og muntlig (15 pt)	Russisk litteratur + litt teori (fellesemne) (15 pt)		

Alternativ 1, evt med muntligkurset knyttet til StP-oppholdet

Alternativ 2

«oversettelse» står for praktisk skriftlig russisk (i ulike genrer)

Høringsnotat fra tyskfaget ved UiB om HF2018

De ansatte på tyskfaget viser til forslag fra styringsgruppen for HF2018 om å innføre et norskspråklig fellesemne i europeisk kulturhistorie på 100-nivå, som skal erstatte det fagspesifikke kulturemnet vårt (TYS112), og et fellesemne i litteraturteori på 200-nivå, som skal erstatte deler av den fagspesifikke litteratundervisningen (TYS202/252). Begge disse tiltakene vi etter vår oppfatning medføre en klar svekkelse av tyskfaget, som allerede har gjennomført en omfattende sanering av emneporteføljen. Vi har fått etter- og videreutdanningstilbudet vårt «lagt på is» og har i tillegg slått sammen språk- og litteraturemnene våre på masternivå til kombinerte språk- og litteraturemner. I tillegg samarbeider vi med NTNU om et SAK-emne i litteraturvitenskap (TSAK318) og ett i språkvitenskap (TSAK319).

Tyskfaget har dermed på kort tid gjennomført så mange innstramminger av emneporteføljen som vi kan tåle. Siden tyskfaget både utgjør et kunnskaps- og et ferdighetsfag, er det av stor viktighet at samtlige emner på 100-nivå beholdes på tysk, slik at studentene får øvelse i og kan tilegne seg den aktuelle terminologien på fremmedspråket. Vårt fagspesifikke kulturemne TYS112 er et svært populært, nyttig og vellykket 15 stp. emne som rekrutterer mange studenter fra en rekke ulike fag og land. Emnet ble utviklet for å imøtekomme et behov fra studentenes og de ansattes side for et emne som ga oversikt over både den politiske historien og kulturhistorien i Tyskland og som dermed gir en relevant kontekst for litteraturundervisningen. Et 10 stp. norskspråklig fellesemne i europeisk kulturhistorie vil verken gi tilstrekkelig dybdekunnskap om tyske forhold eller ivareta behovet for læring av språkferdigheter og terminologi innenfor tysk historie og kultur. En slik omlegging ville dessuten medføre at studiet på 100-nivå ble redusert fra 60 til 55 poeng, og 60 poeng er i dag minimum for å kunne undervise i tysk på et forsvarlig nivå, og en slik omlegging ville dermed også ramme lektorstudiet. Vi ser derfor ikke noe rom for å gjøre endringer på dagens 100-nivå i tysk.

Innføring av et 5 stp. fellesemne på 200-nivå vil også utgjøre en svekkelse av litteraturundervisningen i tyskfaget uten at språksiden pålegges en tilsvarende reduksjon. En forutsetning for å kunne gå inn på en slik ordning må være at tyskstudentene får anledning til å legge opp et tyskspråklig pensum i emnet.

I det hele tatt vet vi av erfaring fra andre læresteder som NTNU at innføring av slike norskspråklige fellesemner vil være skadelig for rekrutteringen til et lite språkfag som tysk, som rekrutteringsmessig viser en oppadgående tendens. Eksempelvis har vi 10 studenter på det ene kombinasjonsemnet i språk og litteraturvitenskap (TYS307) i høst. En del av disse er innvekslingsstudenter som ikke ville kunne nyttiggjøre seg eventuelle norskspråklige fellesemner på studiet. Studenter som velger tysk, vil ha tysk på timeplanen og ikke f. eks. europeisk historie. Da ville de trolig ha valgt et historieemne.

Tyskfaget vil derfor sterkt advare mot at det eksisterende fagspesifikke kulturemnet TYS112 erstattes med et norskspråklig fellesemne i europeisk kulturhistorie.

På tyskfaget ser vi det dessuten som et grunnleggende problem ved HF2018 at de store fagene slipper å innføre fellesemner. Begrunnelsen ser ut til å være at de «greier seg uten». Dette er problematisk uansett hvordan man ser det: Dersom man går ut fra at fellesemner (og tverrfaglighet, samarbeid over faggrensene osv.) er et gode, bør både store og små fag få nyte godt av det. Dersom man ser på fellesemner som et nødvendig sparetiltak, er det urimelig at de store fagene, som allerede har god økonomi, dvs. «produksjon» og «inntjening», skal få enda en fordel sammenlignet med de små og «utsatte» fagene.

For tyskfaget

Torgeir Skorgen

Bergen, den 10. nov. 2016

Høyringsinnspel til HF2018 – internhøyring ved Institutt for framandspråk

Her kjem nokre synspunkt frå meg i den instituttinterne høyringsrunden om HF2018, basert på dei to rapportane vi har fått tilsendt, den eine frå styringsgruppa (Styr) og den andre frå prosjektgruppa (Pro) for HF2018.

Eg synest styringsgruppa fortener ros for å ha lagt fram ei tydeleg og oversiktleg skisse til ny programportefølje, ei skisse det går an å ta stilling til. Prosjektgruppa har gått djupt inn i stoffet, og rapporten derifrå er ein nyttig bakgrunn når ein les styringsgrupperapporten.

- (1) Som prosjektgruppa er inne på (Pro s. 22), utfordrar nye program den interne organiseringa ved institutta med fagkoordinatorar og programstyre som følgjer dei tradisjonelle faggrensene. Spansk og engelsk kan halda fram som før, og arabisk skal eg ikkje gå inn på her. Men resten av faga våre vil altså bli organiserte i to ulike program, om framlegget frå styringsgruppa vert følgt opp: Kinesisk og japansk i eitt program. Fransk, italiensk, russisk og tysk i ei eitt program. Her kan vi fort få eit nytt administrativt ledd, der vi brukar ekstra tid og ressursar. Eg foreslår at dei gamle fagkoordinatorane og dei gamle fagvise programstyra går ut. I staden bør vi få eitt programstyre og ein programkoordinator for kvart program. Det vil ta på alvor den nye strukturen. Som før kan vi ha (fagspesifikke) lærarmøte mellom programstyra, det vil vera uproblematisk. Det vi i alle fall bør unngå, er å innføra endå eit nivå som blir lagt oppå den eksisterande strukturen ved instituttet.
- (2) Fellesemna er eit nøkkelement i den nye strukturen, og det er først og fremst desse som gjer at vi skal spara ressursar. I kor stor grad skal vi bruka fellesemne laga ved LLE og AHKR, og i kor stor grad skal vi laga våre egne? Her bør dei faglege vurderingane vera overordna. Spørsmålet har likevel ressursmessige sider. Overlet vi til andre institutt å laga fellesemne for oss, utan sjølv å gje noko andre vegen, endar studiepoenga ved andre institutt, og IF kjem dårlegare ut på statistikkar som vil bli lagde til grunn i framtidige stillingsprioriteringar ved fakultetet.
- (3) Faga arabisk, japansk og kinesisk heng litt i det tomme rom sidan dei med den skisserte modellen alle vil stå utan masterstudium. Her er det snakk om språk med til saman langt over ein milliard morsmålsbrukarar, gamle kulturar og land som er viktige for oss. Det vil vera bakstreversk om ikkje fakultetet framover satsar på å byggja desse ut til skikkelege forskingsmiljø med undervisning òg på masternivå.
- (4) Styringsgruppa foreslår nedlegging av arabisk master (Styr s. 7). Det er synd. Eg synest det hadde vore betre om ein kunne fått til ein modell der arabisk språk saman med Midtaustens historie og religion gjekk inn i same studieprogram, der studentane kunne gå vidare til masterstudium med ulike studieretningar (inkludert arabisk språk). Då hadde vi unngått at arabisk berre vart eit reidskapsfag, og det var opning for at dei (relativt få, sannsynlegvis) som ønskte å studera arabisk språk på høgare nivå, kunne gjera dette ved UiB.
- (5) Eg saknar eit reknestykke som seier noko om kor stor ressursparing HF2018 fører til. Sidan spørsmålet om ressursar på mange måtar er motoren i denne prosessen, er det påfallande at det ikkje er lagt ved eit oppsett over innsparingane – både samla for fakultetet og fordelt på institutt og fag.
- (6) Når vi snakkar om ressursar, må vi kanskje òg tenkja gjennom dei fagspesifikke innføringskursane ein gong til. Kan henda bør vi uansett halda fram med desse emna, kanskje ikkje? Men det er ikkje til å koma frå at det ligg ei mogleg innsparing i å kutta dei ut. Og kva

er verst for t.d. fransk og tysk: å missa innføringskurset, eller å få mindre undervisning på framandspråket på 100-nivået?

- (7) Eg vil sterkt tilrå framlegg 4 og 5 på s. 23 i rapporten frå prosjektgruppa: fast timeplan og fast eksamensplan. Får vi til dette ved fakultetet, kan vi få til ei unik innsparing i bruken av administrative ressursar.
- (8) Rapporten frå prosjektgruppa gjev ein del konkrete råd om korleis vikar- og undervisningsbehovet kan reduserast ved fakultetet (kulepunkta på s. 25). Her er eg skeptisk til framlegget om å etablera emne saman med andre institusjonar av typen SAK. Eg ser at franskfaget let vel om denne ordninga, men eg ser på det som ei rein naudløysing. Samarbeid om enkeltemne på tvers av institusjonar er administrativt tungrodd, og det er ikkje ein modell vi bør satsa på å utvida.

Bergen, 26. oktober 2016

Arve Kjell Uthaug,
administrasjonssjef